

Sygn. akt III AUa 1204/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Iwona Łuka-Kliszcz
Sędziowie:	SSA Ewa Drzymała (spr.) SSA Jadwiga Radzikowska
Protokolant:	sekr. sądowy Barbara Dudzik

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2013 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **J. B.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.**

o prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym

na skutek apelacji wnioskodawcy J. B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie Wydziału IV Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 5 lipca 2012 r. sygn. akt IV U 482/12

o d d a l a apelację.

Sygn. akt III AUa 1204/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 lipca 2012 r. Sąd Okręgowy w Tarnowie Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie **J. B.** od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 26 marca 2012 r. odmawiającej mu prawa do emerytury.

Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca J. B., ur. (...), w okresach od dnia 1 września 1967 r. do 20 czerwca 1970 r. i od dnia 13 lipca 1970 r. do 21 września 1974 r. był zatrudniony w Zakładach (...) w T., a od dnia 23 września 1974 r. do 4 czerwca 1990 r. w Zakładach (...) w T.. Jednocześnie w okresie od dnia 1 stycznia 1979 r. do 31 grudnia 1988 r. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników opłacając składki na to ubezpieczenie, za wyjątkiem okresu od dnia 1 stycznia 1979 r. do 31 grudnia 1983 r. Na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazał 23 lata, 9 miesięcy i 3 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 17 lat, 10 miesięcy i 9 dni pracy w szczególnych warunkach.

Ustalił też Sąd Okręgowy, że wnioskodawca wystąpił o ustalenie prawa do emerytury w dniu 9 marca 2012 r., zaznaczając, że nadal pozostaje w zatrudnieniu w Zakładzie (...) sp. z o.o. w D., gdzie pracuje nieprzerwanie od dnia 10 marca 1998 r. w charakterze strażnika. Ma też ustalone prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy okresowo do dnia 30 kwietnia 2013 r.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy powołując się na treść art. 32 w zw. z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.) wywiódł, że ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego m.in. w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn (tj. co najmniej 15 lat) oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (tj. co najmniej 25 lat). Tymczasem wnioskodawca J. B. nie legitymuje się ponad 25-letnim stażem ubezpieczeniowym. W ocenie Sądu Okręgowego, do tego stażu nie można bowiem zaliczyć okresu pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, jak tego domagał się wnioskodawca. Pobieranie świadczenia rentowego nie zostało wymienione ani w art. 6 ani w art. 7 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, jako okres składkowy lub nieskładkowy. Zaś art. 10a tej ustawy przewiduje możliwość uwzględnienia okresu pobierania renty, ale jedynie w przypadku ubiegania się o emeryturę z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego (65 lat dla mężczyzn) i utraty prawa do renty. Tymczasem wnioskodawca domaga się wcześniejszej emerytury, a dodatkowo świadczenie rentowe nadal mu przysługuje. Nie było również podstaw do zaliczenia do stażu ubezpieczeniowego wnioskodawcy okresu opłacania przez niego składek na ubezpieczenie społeczne rolników od dnia 1 stycznia 1984 r. do 31 grudnia 1988 r. W okresie tym wnioskodawca pozostawał bowiem w stosunku pracy i ten okres jako korzystniejszy mógł zostać zaliczony, gdyż wykluczone jest podwójne uwzględnienie zbiegających się w czasie okresów. W konsekwencji na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca nie posiada wymaganych 25 lat ogólnego stażu ubezpieczenia. Ponadto zauważył Sąd Okręgowy, że wnioskodawca od dnia 10 marca 1998 r. nieprzerwanie do chwili obecnej pozostaje w zatrudnieniu w Firmie Usługowej (...) sp. z o.o. w D.. Nie spełnił zatem kolejnego z przewidzianych dla nabycia prawa do emerytury w trybie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS warunku w postaci rozwiązania stosunku pracy. W konsekwencji uznał Sąd Okręgowy, że decyzja odmawiająca wnioskodawcy prawa do emerytury była prawidłowa i oddalił jego odwołanie.

Apelację od wyroku Sądu pierwszej instancji wywiódł wnioskodawca J. B. zaskarżając go w całości. Zarzucił, że nie zgadza się z zaskarżonym wyrokiem, który jest dla niego krzywdzący i wniósł o ponowne rozpatrzenie jego sprawy w kierunku przyznania mu prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Apelujący zakwestionował również odmowę uwzględnienia do jego stażu pracy w szczególnych warunkach okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej, a także nie zaliczenie do ogólnego stażu ubezpieczeniowego okresu opłacania składki na ubezpieczenie społeczne rolników od dnia 1 stycznia 1984 r. do 31 grudnia 1988 r. oraz okresu pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem nie zawiera argumentów pozwalających podważyć prawidłowość zaskarżonego wyroku.

Istotę sporu w niniejszej sprawie stanowiło ustalenie, czy wnioskodawca J. B. spełnia przesłani warunkujące nabycie prawa do wcześniejszej emerytury określone w art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.), a w szczególności, czy posiada wymagany tym przepisem ogólny staż emerytalny. Poza osiągnięciem wieku emerytalnego 60 lat (w stosunku do mężczyzn), który w przypadku wnioskodawcy jest bezsporny – dla nabycia prawa do wcześniejszej emerytury powołany art. 184 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wymaga jeszcze posiadania na dzień 1 stycznia 1999 r. ogólnego okresu uprawniającego do emerytury (okresów składkowych i nieskładkowych), który wynosi 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a także rozwiązania stosunku pracy.

Bezprzedmiotowe są zawarte w apelacji zarzuty w zakresie żądania uwzględnienia wnioskodawcy do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej. Nie był bowiem w sprawie kwestionowany wymiar stażu pracy wnioskodawcy w szczególnych warunkach wynoszący 17 lat, 10 miesięcy i 9 dni, czyli ponad wymagane 15 lat. Zatem wykazanie kolejnych okresów celem ich uwzględnienia do tego stażu nie było konieczne i pozostawało bez wpływu na ocenę odmowy przyznania wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury.

Sąd I instancji stanął na stanowisku, że wnioskodawca nie legitymuje wymaganym 25 letnim okresem składkowym i nieskładkowym, a okresy te wynoszą łącznie 23 lata, 9 miesięcy i 3 dni. Przy czym Sąd Okręgowy nie uwzględnił wnioskodawcy do tego stażu okresów opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników od dnia 1 stycznia 1984 r. do 31 grudnia 1988 r., ani okresu pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy. Istotne dla sprawy było zatem rozstrzygnięcie, czy okresy te należało mu zaliczyć jako okresy składkowe lub nieskładkowe.

Oceniając odmowę uwzględnienia okresów opłacania przez wnioskodawcę składek na ubezpieczenie społeczne rolników Sąd Apelacyjny w pełni podziela wywody prawne Sądu pierwszej instancji odnośnie interpretacji przepisu art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.), który nie pozwala na sumowanie zbiegających się w czasie okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających. To zaś oznacza, że okres od dnia 1 stycznia 1984 r. do 31 grudnia 1988 r. nie może być wnioskodawcy zaliczony, jako okres składkowy, albowiem został mu uwzględniony okres zatrudnienia od dnia 23 września 1974 r. do 4 czerwca 1990 r. w Zakładach (...) w T., czyli przypadający także w tym czasie co sporny okres opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników. Powołany przepis wyraźnie stanowi, iż w razie zbiegu w czasie takich okresów ubezpieczenia przy ustalaniu prawa do świadczeń uwzględnia się okres korzystniejszy. Oznacza to, że zbiegające się w czasie okresy podlegania ubezpieczeniom społecznym nie podlegają sumowaniu przy obliczaniu okresów ubezpieczenia wymaganych do ustalenia prawa do świadczeń emerytalnych lub rentowych (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2001 r., II UKN 698/00, OSNP 2003 Nr 19, poz. 473).

Słusznie też Sąd pierwszej instancji uznał, iż nie ma podstaw do zaliczenia do stażu ubezpieczeniowego wnioskodawcy okresu pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy. Zgodnie z art. 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przy ustalaniu prawa do emerytury i renty oraz obliczaniu ich wysokości uwzględnia się jedynie okresy składkowe, o których mowa w art. 6 oraz okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7. Tymczasem okres pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy nie został w tych przepisach wymieniony i nie jest traktowany ani jako okres składkowy ani nieskładkowy. Wnioskodawca nie spełnia też warunków do zaliczenia mu okresu pobierania świadczenia rentowego w trybie art. 10a ust. 1 cytowanej ustawy. Dotyczy on bowiem ubezpieczonych ubiegających się o emeryturę z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego, którzy utracili prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy z powodu odzyskania zdolności do pracy. Tymczasem wnioskodawca ubiega się o wcześniejszą emeryturę (tj. w obniżonym wieku), a dodatkowo prawo do świadczenia rentowego mu nadal przysługuje (do dnia 30 kwietnia 2013 r.).

Skoro zaś wnioskodawca nie legitymuje się wymaganym ogólnym stażem ubezpieczeniowym (co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych), to nie spełnia jednej z przesłanek wymaganych dla nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach, o jakiej mowa w art. 184 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Nie było więc podstaw do przyznania mu tego świadczenia, tym bardziej, że wnioskodawca, jak trafnie zauważył Sąd pierwszej instancji, nadal pozostaje w zatrudnieniu. Zaś dla ubezpieczonego urodzonego po 31 grudnia 1948 r. będącego pracownikiem warunkiem nabycia prawa do wcześniejszej emerytury w trybie powołanych art. 32 w zw. z art. 184 oraz przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8 poz. 43) jest nie tylko osiągnięcie wieku wynoszącego 60 lat (dla mężczyzny) oraz posiadanie na dzień 1 stycznia 1999 r. zatrudnienia wynoszącego co najmniej 25 lat, w tym 15 lat pracy w warunkach szczególnych, ale także – w przypadku ubezpieczonych będących pracownikami – rozwiązanie stosunku pracy. Oznacza to, że ci ubezpieczeni, którzy osiągną wiek emerytalny i są pracownikami, dodatkowo muszą rozwiązać stosunek pracy (art. 184 ust. 2 cytowanej ustawy). Zatem w przypadku wnioskodawcy również ten warunek nabycia prawa do wcześniejszej emerytury nie został spełniony, albowiem od dnia 10 marca 1998 r. nieprzerwanie pozostaje w zatrudnieniu w Firmie

Usługowej (...) sp. z o.o. w D.. Zatem również z tej przyczyny wykluczone było przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury w oparciu o art. 184 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.